

V Bruseli 4. 10. 2017
COM(2017) 566 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**o opatreniach nadväzujúcich na akčný plán v oblasti DPH
K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas konať**

OBSAH

1. ÚVOD – CESTA K JEDNOTNÉMU EURÓPSKEMU PRIESTORU V OBLASTI DPH	3
2. ÚSPECHY OD PRIJATIA AKČNÉHO PLÁNU V OBLASTI DPH	4
2.1. Prispôsobenie systému DPH digitálnej ekonomike a príprava na modernú politiku určovania sadzieb.....	4
2.1.1. Návrhy týkajúce sa DPH v súvislosti s elektronickým obchodom	4
2.1.2. Návrh týkajúci sa DPH v súvislosti s elektronickými publikáciami.....	5
2.2. Cielené opatrenia na boj proti podvodom.....	5
2.2.1. Zlepšenie výberu daní a administratívna spolupráca	5
2.2.2. Dočasná výnimka	6
3. VYKONÁVANIE PRIPRAVOVANÝCH NÁVRHOV	7
3.1. Smerom k odolnému jednotnému európskemu priestoru v oblasti DPH.....	7
3.1.1. Vykonanie prvého kroku konečného systému DPH	7
3.1.2. Súčasný boj proti podvodu v oblasti DPH: lepšia administratívna spolupráca pre rýchlejšie výsledky.....	10
3.1.3. Smerom k výkonnejším daňovým správam	11
3.2. Smerom k modernizovanej politike určovania sadzieb	11
3.3. Smerom k balíku opatrení v oblasti DPH pre MSP	11
4. ZÁVER.....	12

1. ÚVOD – CESTA K JEDNOTNÉMU EURÓPSKEMU PRIESTORU V OBLASTI DPH

Systém DPH v EÚ je prínosom jednotného trhu, keďže odstránil prekážky, ktoré narúšali hospodársku súťaž a bránili voľnému pohybu tovaru, a tým vo veľkej miere uľahčil obchod v EÚ. Daň z pridanej hodnoty (DPH) ako daň zo spotreby so širokým základom sa považuje za jednu z foriem zdanenia, ktoré najviac podporujú rast. Takisto je významným a rastúcim zdrojom príjmov z daní v Európskej únii¹. V posledných rokoch však systém DPH nie je schopný držať krok s globalizáciou a digitalizáciou hospodárstva. Súčasný systém zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi je stále založený predovšetkým na „prechodnej úprave“², ktorá je stará 25 rokov. Podľa tejto úpravy sa na domáce transakcie a cezhraničné transakcie vzťahujú dva úplne iné režimy DPH. Výsledkom je, že podniky obchodujúce so zahraničím znášajú o 11 % vyššie náklady na dodržiavanie predpisov než podniky, ktoré obchodujú iba na domácom trhu. Tieto úpravy sa navyše v dôsledku toho, že je možné uskutočniť cezhraničný nákup tovaru bez DPH, stávajú náchylnými na podvod. Pre podvody a iné nedostatky systému prišli členské štáty v roku 2015 o 151 miliárd EUR, čo zodpovedá 12,8 % splatnej DPH³. V tejto súvislosti sa odhaduje, že k daňovým únikom v hodnote 50 miliárd EUR prispeli cezhraničné podvody v oblasti DPH, ktoré vo veľkej miere páchajú zločinecké skupiny, a tieto prostriedky boli podľa nedávnych správ v médiách použité aj na financovanie terorizmu.

V súčasnosti je systém DPH v EÚ nadmieru fragmentovaný a príliš náchylný na podvody. V rámci svojho programu pre spravodlivý a efektívny daňový systém v EÚ má Komisia za cieľ opätovne naštartovať systém DPH na zabezpečenie toho, aby zostal aj v budúcnosti prínosom. Podľa odhadov by zavedenie zjednoteného režimu DPH v rámci jednotného trhu znížilo objem cezhraničných podvodov v oblasti DPH o 41 miliárd EUR⁴ a náklady podnikov na dodržiavanie predpisov o 1 miliardu EUR⁵.

Komisia vo svojom akčnom pláne v oblasti DPH zo 7. apríla 2016⁶ opísala potrebu zaviesť jednotný európsky priestor v oblasti DPH, ktorý by uspokojoval potreby týkajúce sa výziev 21. storočia. Oznámila súbor kľúčových opatrení, ktoré sa majú prijať v krátkodobom a strednodobom horizonte, na modernizáciu systému DPH v EÚ a na jeho zjednodušenie,

¹ Prostredníctvom DPH sa v roku 2015 vybralo o trochu viac než 1 bilión EUR, čo zodpovedá 7 % HDP EÚ alebo 17,6 % celkových vnútroštátnych príjmov z daní (zdroj: Eurostat, Štatistiky daňových príjmov).

² Článok 402 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1) a COM(2016) 148 final, 7. apríla 2016.

³ Štúdia a správy o výpadku príjmov z DPH v 28 členských štátoch EÚ, CASE 2017; pozri:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/study_and_reports_on_the_vat_gap_2017.pdf.

⁴ Pokiaľ ide o iné formy podvodov v oblasti DPH, a to najmä domáce podvody v oblasti DPH, Komisia sa angažuje vo viacerých opatreniach, ktoré plánuje vykonávať spoločne s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami. V tejto súvislosti pozri bod 3.1.3 tohto oznámenia. Pozri aj „20 opatrení na riešenie výpadkov DPH“ na tomto odkaze:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/2016-03_20_measures_en.pdf.

⁵ Pozri zhnutie posúdenia vplyvu, sprievodný dokument k návrhu smernice, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o harmonizáciu a zjednodušenie určitých pravidiel v systéme dane z pridanej hodnoty, a ktorou sa zavádza konečný systém zdaňovania obchodu medzi členskými štátmi [SWD(2017) 326].

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru o akčnom pláne v oblasti DPH – k jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH – čas rozhodnúť sa [COM(2016) 148 final].

Pozri: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_sk.pdf.

zvýšenie jeho odolnosti voči podvodom a vytvorenie priaznivejšieho podnikateľského prostredia. Tieto opatrenia sledujú niekoľko cieľov: prispôsobenie systému DPH globálnej, digitálnej a mobilnej ekonomike, podporu potrieb MSP, zabezpečenie primeranej politiky určovania sadzieb, ukončenie cezhraničných podvodov a pomoc členským štátom pri odstraňovaní problému výpadku príjmov z DPH.

Modernizácia existujúceho systému DPH sa dosiahne prostredníctvom série postupných krokov. Toto oznámenie informuje o opatreniach, ktoré už boli prijaté (oddiel 2) a obsahuje ďalšie podrobnosti o krokoch, ktoré ešte len bude treba spraviť (oddiel 3), vrátane iniciatív, ktoré sa prijímú tento rok:

- legislatívny balík opatrení pre konečný systém DPH pre obchodovanie medzi podnikmi v rámci Únie (ďalej len „konečný systém DPH“),
- návrh reformy sadzieb DPH,
- návrh na posilnenie existujúcich nástrojov pre administratívnu spoluprácu v oblasti DPH a
- návrh na zjednodušenie pravidiel pre DPH týkajúce sa MSP.

2. ÚSPECHY OD PRIJATIA AKČNÉHO PLÁNU V OBLASTI DPH

2.1. Prispôsobenie systému DPH digitálnej ekonomike a príprava na modernú politiku určovania sadzieb

Komisia 1. decembra 2016 prijala niekoľko návrhov⁷ na modernizáciu DPH pre cezhraničný elektronický obchod a návrh týkajúci sa sadzby DPH na elektronické publikácie. Tieto návrhy, ktoré sú významnou súčasťou stratégie jednotného digitálneho trhu⁸, sú zamerané na prispôsobenie systému DPH digitálnej ekonomike.

2.1.1. Návrhy týkajúce sa DPH v súvislosti s elektronickým obchodom

V dôsledku digitalizácie hospodárstva vznikajú čoraz naliehavejšie problémy v oblasti daňovej politiky. Na udržanie kroku s týmito novými obchodnými trendmi sú potrebné inovatívne riešenia orientované na budúcnosť. Daňové predpisy sa musia vyvíjať tak, aby sa prispôbili rýchlym zmenám obchodných modelov a štruktúry spotreby. Zároveň by

⁷ Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES a smernica 2009/132/ES, pokiaľ ide o určité povinnosti týkajúce sa dane z pridanej hodnoty pri poskytovaní služieb a predaji tovaru na diaľku [COM(2016) 757 final].

Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0757>.

Návrh vykonávacieho nariadenia Rady, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 282/2011, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty [COM(2016) 756].

Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0756>.

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010 o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty [COM(2016) 755].

Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0755>.

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty uplatňované na knihy, noviny a periodiká [COM(2016) 758].

Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0758>.

⁸ Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>.

zdaňovanie malo byť pre vznikajúce podniky spravodlivé a účinné a malo by pozitívne prispievať k vývoju jednotného digitálneho trhu.

Daň z pridanej hodnoty ako daň zo spotreby zohráva v rámci stratégie pri plnení týchto cieľov dôležitú úlohu. Návrhy v oblasti elektronického obchodu majú priniesť prospech podnikom, občanom a členským štátom a umožnili chápať EÚ ako svetového lídra.

Nové pravidlá umožnia spoločnostiam, ktoré predávajú tovar na internete, aby poľahky vyriešili všetky svoje povinnosti v oblasti DPH v EÚ na jednom mieste, a zjednodušujú zaobchádzanie s DPH začínajúcim podnikom a mikropodnikom vykonávajúcim cezhraničný predaj prostredníctvom internetu v hodnote menej než 10 000 EUR. Z jednoduchších postupov týkajúcich sa cezhraničného predaja vo výška do 100 000 EUR budú mať prínos aj MSP. Novými pravidlami sa zruší aj súčasné oslobodenie od DPH pre malé zásielky dovážané do EÚ, ktorých hodnota je menej než 22 EUR, a podnikom EÚ sa zabezpečia rovnaké podmienky.

O týchto návrhoch sa v súčasnosti diskutuje v Rade.

Okrem toho Komisia v rámci fóra EÚ pre DPH⁹ skúma, akým spôsobom sa má vytvoriť štruktúrovaná verejno-súkromná spolupráca s daňovými správami, logistickými spoločnosťami, internetovými platformami, poskytovateľmi platobných služieb a záujmovými združeniami s cieľom zlepšiť výber DPH, obmedziť podvody v oblasti elektronického obchodu a vytvoriť rovnaké podmienky pre podniky dodržiavajúce predpisy. Výsledkom tejto konzultácie budú podklady pre iniciatívu Komisie v roku 2018.

2.1.2. Návrh týkajúci sa DPH v súvislosti s elektronickými publikáciami

Komisia takisto splnila svoj sľub, že umožní členským štátom uplatňovať rovnakú sadzbu DPH na elektronické publikácie, napríklad na elektronické knihy a online noviny, ako na ich tlačené ekvivalenty, a to tým, že zruší ustanovenia, ktoré vylučovali elektronické publikácie z priaznivého daňového režimu, ktorý sa vzťahoval na tlačené publikácie. Tento návrh predstavuje krok vpred pri zabezpečovaní technologickej neutrality a odstraňovaní daňových prekážok pre rozvoj trhu s elektronickými publikáciami. O tomto návrhu sa v súčasnosti diskutuje v Rade.

2.2. Cielené opatrenia na boj proti podvodom

2.2.1. Zlepšenie výberu daní a administratívna spolupráca

Komisia začala s rozvojom analýzy transakčných sietí na výmenu a spoločné spracovanie cielených údajov o DPH úradníkmi siete Eurofisc pre analýzu rizík¹⁰. Tento nový nástroj daňovým správam umožní zastavovať podvodné siete jednoduchším, rýchlejším a bezpečnejším spôsobom.

⁹ Rozhodnutie Komisie 2012/C 198/05 z 3. júla 2012 o zriadení fóra EÚ pre DPH (Ú. v. EÚ C 198, 6.7.2012, s. 4). Pozri: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32012D0706\(02\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32012D0706(02)).

¹⁰ Eurofisc je sieť určená na rýchlu výmenu cielených informácií medzi členskými štátmi. Pozri informácie na odkaze [EUROFISC](#).

Navyše v oblasti trestného práva bola v júli minulého roka prijatá smernica o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva¹¹, v ktorej sa stanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ako aj sankcií a premlčacej lehoty. V smernici sa vymedzuje vecná príslušnosť budúcej Európskej prokuratúry (EPPO)¹². EPPO bude mať najmä právomoc vyšetrovať a trestne stíhať trestné činy podvodu v oblasti DPH spojené s územím dvoch alebo viacerých členských štátov, pri ktorých prišlo k celkovej škode aspoň 10 000 000 EUR.

Pokiaľ ide o medzinárodné vzťahy, Komisia rokovala o dohode medzi EÚ a Nórskom o administratívnej spolupráci, boji proti podvodom a vymáhaní pohľadávok v oblasti DPH. Dohoda nadobudne platnosť, keď Rada prijme rozhodnutia o jej podpise a uzavretí. Okrem toho útvary Komisie a Európska organizácia daňových správ (IOTA) spolu uzatvorili dohodu o spolupráci v administratívnych veciach s cieľom uskutočňovať výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi a členmi organizácie IOTA.

Viacero členských štátov napokon požiadalo o podporu na posilnenie kapacity daňových správ. Podporné opatrenia v programe na podporu štrukturálnych reforiem sa úzko koordinujú v rámci programu FISCALIS¹³.

2.2.2. Dočasná výnimka

Komisia 21. decembra 2016 splnila svoj záväzok predložiť návrh smernice Rady¹⁴, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávaním tovaru a poskytovaním služieb presahujúcich hranicu 10 000 EUR na faktúru. V takomto systéme sa DPH „pozastaví“ v celom hospodárskom reťazci (medzi podnikmi) a účtuje sa až konečným spotrebiteľom. Účelom tohto opatrenia je pomôcť členským štátom, ktoré sú osobitne zasiahnuté podvodmi, bojovať proti kolotočovým podvodom¹⁵, zatiaľ čo sa zavádza komplexné riešenie platné pre celú EÚ. Rokovania o tejto otázke v Rade ešte stále prebiehajú.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29 – 41).

¹² Dvadsať členských štátov dosiahlo 8. júna 2017 politickú dohodu. Európsky parlament musí udeliť svoj súhlas pred tým, než bude možné nariadenie prijať.

Pozri: <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>.

¹³ Členské štáty môžu požiadať Komisiu o technickú pomoc vo veciach daňovej politiky a daňových správ. Tieto žiadosti koordinuje, analyzuje a monitoruje služba na podporu štrukturálnych reforiem. Túto pomoc možno financovať v rámci programu Fiscalis.

¹⁴ Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávaním tovaru a poskytovaním služieb presahujúcich určitú hranicu [COM(2016) 811 z 21. decembra 2016].

Pozri: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0811>.

¹⁵ Kolotočový podvod je konkrétny typ podvodu s DPH, ktorý páchajú organizované kriminálne gangy, ktoré zneužívajú skutočnosť, že v rámci prechodnej úpravy je obchodovanie medzi jurisdikciami EÚ oslobodené od DPH.

3. VYKONÁVANIE PRIPRAVOVANÝCH NÁVRHOV

3.1. Smerom k odolnému jednotnému európskemu priestoru v oblasti DPH

3.1.1 *Vykonanie prvého kroku konečného systému DPH*

Komisia navrhuje, ako to oznámila vo svojom akčnom pláne v oblasti DPH, nahradiť súčasnú prechodnú úpravu pre zdanenie obchodu medzi členskými štátmi konečnou úpravou. Tento konečný systém DPH bude v súlade s požiadavkami Európskeho parlamentu¹⁶ a Rady¹⁷ založený na zásade zdaňovania v členskom štáte určenia¹⁸.

Na to, aby daňové správy a podniky mohli plynulo prejsť na nový systém, sa táto zmena uskutoční prostredníctvom postupného dvojfázového prístupu¹⁹.

Ako prvý legislatívny krok sa stanoví prístup v oblasti DPH k dodaniam tovaru medzi podnikmi v rámci Únie. Vykonanie tohto prvého legislatívneho kroku sa ešte rozdelí na dva čiastkové kroky (pozri oddiely 3.1.1.1 a 3.1.1.2), ktoré tvorí súbor návrhov, ktoré má Komisia prijať tento rok (čiastkový krok 1), a ďalší návrh, ktorý sa má prijať nasledujúci rok (čiastkový krok 2).

V rámci druhého legislatívneho kroku sa nový prístup v oblasti DPH rozšíri na všetky cezhraničné dodania tovaru, takže sa bude týkať aj poskytovania služieb. Vykonanie tohto druhého legislatívneho kroku navrhne Komisia na základe riadneho monitorovania vykonávania prvého kroku, ktorého fungovanie Komisia vyhodnotí päť rokov po tom, čo nadobudne účinnosť. Konečný systém sa tak zavedie vo svojej úplnosti.

Po náležitých konzultáciách so všetkými zainteresovanými stranami a po podrobnej analýze jednotlivých možností vykonávania zásady krajiny určenia si Komisia vybrala pravidlá zdaňovania, podľa ktorých bude dodávateľ účtovať DPH nadobúdateľovi za cezhraničné dodania tovaru v rámci Únie so sadzbou členského štátu ukončenia prepravy tovaru. Daň z pridanej hodnoty sa prizná a zaplatí v členskom štáte, v ktorom je usadený dodávateľ, prostredníctvom mechanizmu jednotného kontaktného miesta. Ak však nadobúdateľ v priebehu prvého kroku konečného systému DPH a ako výnimka k tejto všeobecnej zásade²⁰ certifikuje daňová správa ako podnik dodržiavajúci predpisy (možnosť otvorená aj pre MSP), tento nadobúdateľ bude naďalej povinný platiť DPH za tovar kúpený z iných členských štátov, ako to je v súčasnosti²¹.

¹⁶ Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. októbra 2011 o budúcnosti DPH [P7_TA(2011)0436]: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=SK&reference=P7-TA-2011-0436>.

¹⁷ Závery Rady o budúcnosti DPH – 3 167. zasadnutie Rady pre hospodárske a finančné záležitosti, v Bruseli 15. mája 2012 (pozri najmä bod B 4): http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/130257.pdf.

¹⁸ Systém DPH „založený na krajine určenia“ znamená, že tovar, s ktorým sa obchoduje cez hranice, sa zdaňuje v krajine, v ktorej sa spotrebúva (krajina určenia), so sadzbou dane platnou v krajine určenia, namiesto toho, aby sa zdaňoval v krajine, kde bol vyrobený (krajina pôvodu).

¹⁹ Pozri oddiel 4 akčného plánu v oblasti DPH.

²⁰ Pozri poznámku pod čiarou č. 27.

²¹ V druhom legislatívnom kroku konečného systému DPH sa bude zdaňovanie týkať všetkých cezhraničných dodaní tovaru a poskytovania služieb (a teda povinnosť platiť DPH za všetky tovary a služby zakúpené z iných členských štátov bude mať dodávateľ, a nie nadobúdateľ alebo odberateľ), takže so všetkými

Zo záverov Rady²² a diskusií s členskými štátmi a ďalšími zainteresovanými stranami o akčnom pláne v oblasti DPH navyše vyplynulo, že je potrebné zaviesť určité krátkodobé zlepšenia súčasného systému DPH (tzv. rýchle riešenia). Tieto štyri rýchle riešenia boli navrhnuté tento rok spoločne so základnými právnymi prvkami konečného systému DPH (čiastkový krok 1 uvedený ďalej). V návrhu v roku 2018 (čiastkový krok 2 uvedený ďalej) sa poskytnú ďalšie podrobné technické ustanovenia týkajúce sa samotného vykonania prvého kroku konečného systému DPH.

3.1.1.1. Prvý čiastkový krok: balík opatrení pre konečný systém DPH z októbra 2017

Balík opatrení pre konečný systém DPH z októbra 2017 tvoria tieto tri právne predpisy:

A] Návrh smernice, ktorou sa mení smernica o DPH

V návrhu sa zavádza:

- a) Pojem certifikovaná zdaniteľná osoba utvorený podľa existujúcej koncepcie schváleného hospodárskeho subjektu v colnej oblasti. Koncepcia certifikovanej zdaniteľnej osoby umožňuje potvrdiť, že konkrétny podnik možno celkovo považovať za spoľahlivého daňovníka. Certifikované zdaniteľné osoby môžu využívať určité zjednodušenia²³. V návrhu sa stanovujú kritériá, ktoré treba splniť na udelenie statusu certifikovanej zdaniteľnej osoby, prípady vylúčenia, členský štát oprávnený udeľovať a odoberať status certifikovanej zdaniteľnej osoby, právo zdaniteľných osôb na odvolanie proti administratívnym rozhodnutiam v tejto veci a povinnosť vzájomného uznávania zo strany členských štátov.

- b) Tri rýchle riešenia, ktoré požaduje Rada, a to:
 - zjednodušenie a harmonizácia pravidiel týkajúcich sa úpravy „call-off-stock“²⁴;
 - uznanie identifikačného čísla pre DPH nadobúdateľa ako hmotnoprávnej podmienky na uplatnenie oslobodenia od DPH pri dodaní tovaru v rámci Spoločenstva²⁵;

dodaniami tovaru a poskytovaním služieb v rámci jednotného trhu, či už domáceho, alebo cezhraničného, sa bude zaobchádzať rovnako.

²² Závery Rady z 8. novembra 2016 o zlepšení súčasných pravidiel EÚ v oblasti DPH, pokiaľ ide o cezhraničné transakcie (č. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023).

Pozri: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/sk/pdf>.

²³ Zjednodušenia stanovené prostredníctvom určitých „rýchlych riešení“ – pozri bod A] písm. b) a bod B] a zjednodušenie týkajúce sa pravidiel o zodpovednosti pre nadobúdateľa so statusom certifikovaná zdaniteľná osoba v rámci nového daňového systému – pozri bod A] písm. c).

²⁴ Pojem „call-off-stock“ označuje situáciu, keď dodávateľ presunie tovar do členského štátu, v ktorom nie je usadený, s cieľom predat' ho neskôr už známemu kupujúcemu. V súčasnosti tento postup spôsobuje takýto komplexný prístup: i) považuje sa za dodanie tovaru v rámci Spoločenstva vykonané prevodcom; ii) považuje sa za nadobudnutie v rámci Spoločenstva v členskom štáte ukončenia prepravy tovaru vykonané prevodcom, ktorý sa v danom štáte musí registrovať a iii) domáce dodanie.

- zjednodušenie pravidiel s cieľom zabezpečiť právnu istotu, pokiaľ ide o reťazové transakcie²⁶.

Tieto rýchle riešenia budú k dispozícii iba pre certifikované zdaniteľné osoby (s výnimkou rýchleho riešenia týkajúceho sa identifikačného čísla pre DPH, ktoré zo svojej podstaty nemôže byť takto obmedzené).

- c) Základné právne prvky konečného systému DPH. Medzi tieto prvky patrí predovšetkým zavedenie zásady zdaňovania v členskom štáte určenia a zásady zodpovednosti dodávateľa ako pravidla (okrem prípadu, keď je nadobúdateľom certifikovaná zdaniteľná osoba)²⁷. Zavádza sa nimi aj jednotné kontaktné miesto, ktoré dodávateľom umožní DPH splatnú za ich dodania tovaru do iných členských štátov vyúčtovať v členskom štáte usadenia. Toto jednotné kontaktné miesto umožní vyrovnať DPH splatnú na výstupe za dodania tovaru voči DPH na vstupe, ktorá bola zaplatená za nákupy v rámci EÚ.

B) Návrh, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 282/2011 s cieľom zaviesť štvrté rýchle riešenie

Týmto návrhom sa zavádza štvrté rýchle riešenie, ktoré požaduje Rada, a to harmonizácia a zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa dôkazu o preprave tovaru v rámci Spoločenstva na uplatnenie oslobodenia od DPH pre dodania tovaru v rámci Spoločenstva. Toto zjednodušenie sa uplatňuje iba vtedy, keď je do transakcie zapojená certifikovaná zdaniteľná osoba.

C) Návrh, ktorým sa mení nariadenie o administratívnej spolupráci v oblasti DPH

Tento návrh je potrebný, aby sa zabezpečilo začlenenie statusu certifikovanej zdaniteľnej osoby do systému VIES²⁸. Návrhom sa poskytne právny základ pre účinný technický IT nástroj, ktorý umožní, aby členské štáty a prevádzkovatelia mohli okamžite elektronicky overiť, či prevádzkovateľovi bol udelený tento status.

²⁵ Poskytnutie platného identifikačného čísla pre DPH prideleného kupujúcemu sa stane hmotnoprávnou podmienkou, ktorú dodávateľ musí splniť, aby si mohol v prípade dodania tovaru v rámci Spoločenstva uplatniť o oslobodenie od DPH. Táto úprava umožní lepšie monitorovať tok tovaru prostredníctvom vyššej kvality vymieňaných súhrnných výkazov (súhrnné výkazy, ktoré predkladá dodávateľ a ktoré si vymieňajú členské štáty prostredníctvom systému VIES, obsahujú identifikačné číslo pre DPH nadobúdateľa).

²⁶ Reťazové transakcie sú po sebe nasledujúce dodania toho istého tovaru, keď je tento dodávaný tovar predmetom jednej prepravy v rámci Spoločenstva medzi dvomi členskými štátmi. V takejto situácii sa preprava prisudzuje iba jednému dodaniu v rámci reťazca, aby bolo možné určiť, na ktorú z transakcií by sa malo uplatňovať oslobodenie od dane pre dodania v rámci Spoločenstva podľa článku 138 smernice o DPH. Členské štáty požiadali o legislatívne zlepšenia, aby sa zvýšila právna istota pre prevádzkovateľov pri určovaní dodania v reťazi transakcií, ktorému sa musí pripísať preprava v rámci Spoločenstva.

²⁷ Pri transakciách s tovarom v rámci Únie, podobne ako pri domácich transakciách, dodávateľ naúčtuje nadobúdateľovi splatnú DPH (daň členského štátu určenia tovaru). Ak je však nadobúdateľom certifikovaná zdaniteľná osoba, dodávateľ mu splatnú DPH neučtuje. Nadobúdateľ vo svojom domácom daňovom priznaní k DPH pre seba vymeria splatnú DPH tak, ako to platí v súčasnosti. Na účely týchto zmien sa zavedie pojem „dodanie tovaru v rámci Únie“, kým pojem „nadobudnutie tovaru v rámci Spoločenstva“ sa zruší.

²⁸ Systém výmeny informácií o DPH (VIES) je elektronický prostriedok na potvrdenie identifikačných čísel pre DPH hospodárskych subjektov registrovaných v Európskej únii na cezhraničné dodávanie tovaru alebo poskytovanie služieb.

Viac informácií sa nachádza na adrese: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=sk.

3.1.1.2. *Druhý čiastkový krok: podrobné technické ustanovenia pre konečný systém DPH v roku 2018*

Uvedené základné právne prvky konečného systému DPH budú predstavovať zásadný súhlas členských štátov s prechodom zo súčasnej prechodnej úpravy v oblasti DPH na konečný systém DPH založený na zásade zdaňovania v krajine určenia. Komisia v roku 2018 prijme návrh smernice doplnený príslušnými vykonávacími opatreniami, v ktorom sa stanovia podrobné technické ustanovenia potrebné pre fungovanie konečného systému DPH.

V návrhu pripravovanom na rok 2018 sa zavedú špecifické ustanovenia na vykonávanie základných právnych pravkov. Vykonávacie opatrenia sa navrhnu aj na to, aby vytvorili základ pokroku v oblasti IT potrebného na to, aby nový systém začal fungovať do roku 2022.

3.1.2. *Súčasný boj proti podvodu v oblasti DPH: lepšia administratívna spolupráca pre rýchlejšie výsledky*

Niekoľko nedávnych správ v médiách po celej Európe, ako aj vyšetrovania zo strany vnútroštátnych orgánov poukázalo na presvedčivú spojitosť medzi prípadmi rozsiahlych podvodov v oblasti DPH a organizovanou trestnou činnosťou. Vyplývalo z nich, že výnosy z podvodov živia machinácie súvisiace s praním špinavých peňazí pred tým, než sa investujú do ďalších trestných činností a prípadne sa použijú na financovanie terorizmu. V tejto súvislosti, ako uznáva Európsky parlament²⁹, členské štáty³⁰ a Európsky dvor audítorov³¹, sa nástroje administratívnej spolupráce v oblasti DPH musia posilniť.

Do novembra 2017 Komisia predloží legislatívny návrh na posilnenie existujúcich nástrojov pre administratívnu spoluprácu. Jedným z cieľov bude posilnenie kapacity členských štátov rýchlejšie vykonávať spoločnú analýzu rizík dostupných informácií v rámci siete Eurofisc, iniciovať nadväzné opatrenia a uskutočňovať výmenu spravodajských informácií v oblasti DPH s orgánmi presadzovania práva na úrovni EÚ, ako je Europol a EPPO. Návrh by mal obsahovať aj opatrenia na boj proti medzerám v systéme dovozu v rámci takzvaného režimu 42³² tým, že sa uľahčí systematický prístup daňových a colných orgánov k relevantným informáciám.

Všetky tieto opatrenia pomôžu budovať väčšiu vzájomnú dôveru medzi daňovými správami, ktorá bude potrebná na úplné vykonávanie konečného systému DPH.

²⁹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. novembra 2016.

Pozri: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0453+0+DOC+XML+V0//SK>.

³⁰ Závery Rady z 25. mája 2016.

Pozri: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/5/47244641288_en.pdf.

³¹ Osobitná správa č. 24/2015, Boj proti podvodom v oblasti DPH vnútri Spoločenstva: ďalšie opatrenia sú potrebné.

Pozri: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_24/SR_VAT_FRAUD_SK.pdf.

³² Režim 42 je colný režim, pri ktorom sa tovar dováža a prepúšťa do voľného obehu v členskom štáte a pri ktorom je v danom čase zrejmé, že tovar opustí územie tohto členského štátu a vstúpi na územie iného členského štátu. V dôsledku toho sa v členskom štáte dovozu v čase dovozu uloží clo, ale tovar je oslobodený od DPH, keďže DPH sa zaplatí neskôr pri nadobudnutí po dovoze do členského štátu ukončenia prepravy tovaru. Osoba, ktorá predkladá tovar colnému úradu, v čase dovozu uvedie v dovoznom colnom vyhlásení kód colného režimu 4200 (pri dovoze) alebo kód 6300 (pri opätovnom dovoze).

3.1.3. Smerom k výkonnejším daňovým správam

Komisia do konca roku 2017 predloží Európskemu parlamentu a Rade samostatný balík dvoch správ:

- správu podľa článku 12 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 o postupoch, ktoré sa v členských štátoch používajú na registráciu zdaniteľných osôb a na určovanie a výber DPH, ako aj o odchýlkach a výsledkoch ich systémov kontrol DPH³³,
- správu podľa článku 27 smernice 2010/24/EÚ o využívaní vzájomnej pomoci medzi členskými štátmi na vymáhanie daní (najmä DPH), ktoré zdaniteľné osoby úmyselne nezaplatili³⁴.

Tieto správy osvetlia problémy daňových správ pri výbere daní v meniacom sa sociálnom, ekonomickom a finančnom prostredí. Digitalizácia, globalizácia, nové obchodné modely, daňové podvody a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a obmedzenia v oblasti zdrojov nútia daňové správy, aby preskúmali svoje postupy a našli moderné alebo alternatívne spôsoby výberu daní na jednotnom trhu. To ďalej poskytuje Komisii príležitosť začať strategický dialóg na vysokej úrovni s vnútroštátnymi orgánmi, ktorých účelom je navrhnúť riešenia, ktoré budú jednotné v celej EÚ a v súlade s právnymi predpismi EÚ.

3.2. Smerom k modernizovanej politike určovania sadzieb

Komisia takisto plánuje, ako to oznámila vo svojom akčnom pláne v oblasti DPH, modernizovať pravidlá, ktoré sú pre členské štáty v súčasnosti rámcom pre určovanie sadzby DPH.

Okrem návrhu o elektronických publikáciách uvedeného v bode 2.1.2 Komisia do novembra 2017 navrhne reformu sadzieb DPH. Je to v súlade s konečnou úpravou založenou na zásade krajiny určenia, ktorá postupne nahradí súčasnú prechodnú úpravu zdanenia obchodu medzi členskými štátmi.

Pri zdanení tovaru a služieb v členskom štáte určenia dodávateľa nezískajú žiadne výrazné výhody zo skutočnosti, že sídlia v členskom štáte s nižšou sadzbou. Rôznorodosť sadzieb DPH by už teda viac nenarúšala fungovanie jednotného trhu, ak ju budú sprevádzať protiopatrenia na predchádzanie potenciálnym rizikám, akými sú narušenie ziskov, narušenie hospodárskej súťaže, zložitosť systému a právna neistota.

3.3. Smerom k balíku opatrení v oblasti DPH pre MSP

V dôsledku zložitosti a rozdrobenosti systému DPH v EÚ znášajú MSP proporcionálne vyššie náklady na zabezpečenie dodržiavania predpisov v oblasti DPH než veľké podniky. V snahe zmierniť tieto náklady na dodržiavanie predpisov Komisia do novembra 2017 pripraví komplexný balík zjednodušenia pre MSP, ktorého cieľom bude vytvorenie prostredia prospešného pre ich rast a priaznivého pre cezhraničný obchod.

³³ Nariadenie Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 z 29. mája 1989 o konečných jednotných dohodách o vyberaní vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty (Ú. v. ES L 155, 7.6.1989, s. 9).

³⁴ Smernica Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2010, s. 1).

Účelom existujúcej osobitnej úpravy pre malé podniky je zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov pre MSP, nehodí sa však pre systém založený na krajine určenia. Mala by sa upraviť tak, aby zabezpečovala rovnaké zaobchádzanie s MSP bez ohľadu na to, v ktorej krajine EÚ sú usadené, a aby MSP podporovala v zapájaní sa do cezhraničných činností a v plnom využívaní príležitostí, ktoré ponúka jednotný trh.

4. ZÁVER

Modernizácia systému DPH a jeho prispôsobenie problémom, ktoré predstavuje boj proti podvodom, sú kľúčové pre budúcnosť nášho jednotného trhu. Reforma súčasného systému DPH by mala prispieť k vytvoreniu jednotného digitálneho trhu a mala by dopĺňať program, ktorý Komisia stanovila pre spravodlivejší a účinnejší systém dane z príjmu právnických osôb v EÚ.

V tejto súvislosti je súčasne nevyhnutné a naliehavé pokračovať na ceste k systému DPH platnému v celej EÚ, ktorý posilní tvorbu pracovných miest, rast, investície a konkurencieschopnosť a ktorý bude vhodný s ohľadom na čoraz väčšiu digitalizáciu hospodárstva. Komisia je rozhodnutá pokračovať v plnení týchto sľubov.